

LAIKAS

“EL TIEMPO”
SEMANARIO LITUANO
1-a QUINCENA
DE OCTUBRE, 1952
Nº 76 - Año V

VAKARAI JIEŠKO VIENYBĖS

PERSAI NENUSILEIDŽIA

Persijos min. pirm. Dr. M. Mosadegh su savo ministrais neseniai pateikė Londono vyriausybei sąlygas žibalo versmų sutarties klausimui spręsti. Patiektasis projektas yra ultimatyvio pobūdžio, nes duodama tik 10 dienų į jį atsakyti. JAV-bių mėginimas tarpininkauti Teherano vyriausybės laikomas kišimusi į valstybės vidaus reikalus ir atmetamas. Pats Mosadegh tuo tarpu jieško išeities iš ekonominės krizės. Tuo tikslu jis pasikvietė didįjį Hitlerio finansistą Hjalmar Schachtą, kad jis sudarytų planus valstybės finansams tvarkyti ir rastų išeitį iš ekonominės painingos. Tačiau, ar tie visi projektai nukreips nuo Persijos komunistinį pavojų ir pastatys ją į ekonominės nepriklausomybės kelią, sunku kol kas įspėti. Tiek šiuo laiku yra žinoma, kad anglai nuolaidų nėra linkę daryti ir savo teisių — bent jie taip sako — nenori išsivadėti. Nors persų pasiūlymas Londono vyriausybės svarstomas, bet manoma, kad atsakymas mažai tesiskirs nuo ankstesniųjų, kitaip sakant, anglai vėl pareikalaus atlyginti už jų žibalo versmes įdėtą kapitalą. To persai nepajėgs padaryti. Dėlto yra optimistų, kurie jau skelbia, kad Mosadegh bus priverstas atsisakyti valdžios vairo, kurį tada galės paimti “sukalbamesnis” ministras pirmininkas.

DE GASPERI VOKIETIJOJE

Italija ir Vokietija yra nugalėtosios ir daugiausiai pereito karo metu nukentėjusios valstybės. Dėlto ir min. pirm. A. De Gasperi kelionė į Vokietiją nėra tik mandagumo vizitas Adenaueriui. Ši kelionė tiek Italijai, tiek ir Vokietijai turi didesnės reikšmės, negu diplomatinis draugiškumo pareiškimas. Kelionės tikslas — anksčiau Adenauerio į Romą, dabar De Gasperi į Bonną — yra draugiškumo ir savitarpio pagalbos sutarties sudarymas. Ta sutartis nesudarys ankstyvesnės Hitlerio-Mussolinio “ašies”, bet ji padės abiem kraštams išsikvototi daugiau svorio Europos Bendruomenėje, Jungtinėje Europos kariuomenėje ir plieno bei anglies panaudojimo plane. Juk abu šiuos kraštus jungia labai daug bendrų problemų, kurios abišalia sutartimi lengviau bus išsprędžiamos. Tą šių dviejų nugalėtųjų ir vėl bekylančių kraštų susitarimą palankiai vertina ir JAV-bių politikai, kurie tikisi, kad ši sutartis nenukryps prieš bendrus Vakarų reikalus, o kaip tik labiau suvienys Europos tautas kovai prieš bendrą priešą — komunizmą.

ARABAI KRYPSTA Į VAKARUS?

Tai pastaruoju metu pradėjo skelbti kai kurių didžiųjų sostinių dienraščiai. Jų nuomone, nors arabų pasaulis stengiasi išlaikyti savo tarpe vienybę, bet taip pat neabejoja, kad, nesilaikant kartu su Vakarais, jiems padidėtų komunizmo pavojus. Dėlto Egipto “stiprusis vyras” gen. Naguib stengiasi įsistiprinti savo krašte, o paskiau pradėti tartis su anglais dėl Sueso kanalo ir Sudano valdymo. Taip pat reikiama nuomonė, kad jis bus sukalbamesnis ir, prisidėjęs prie Vakarų gynybos plano, pats užims jam pasiūlytą Viduržemio Santarvės karinio viršininko vietą. Bet ar prie tokio susitarimo bus linkę dėtis tunisiečiai ir morokiečiai, kurie iš prancūzų reikalauja visišką nepriklausomybę, kol kas dar nėra didieji optimistai nedrįsta spėlioti.

AR KARAS NEBEISVENGIAMAS?

Tokį klausimą jau ne kartą statė didieji šio laiko politikai. Tuo pačiu klausimu neseniai kalbėjo Anglijos užs. reik. min. A. Eden buvojimo Jugoslavijoje metu. Jis pakartojo tą patį, ką kiti diplomatai seniai kartoja, būtent, kad trečiasis karas šiuo metu “negresia ir nėra neišvengiamas”. O tačiau, priešingai savo tvirtinimui, jis skatino visas tautas ir valstybes išlaikyti vieningą pasipriešinimą komunizmo plėtimuisi. Tai sena diplomatų daina, tokiu pat tonu ir tais pačiais žodžiais dainuota prieš antrojo pasaulinio karo pradžią. Dėlto ginklavimasis moderniaisiais ginklais eina pašėlusiu lenk-

tnyviavimu. Diplomatinis judėjimas ir sutarčių darymas nepaprastai gyvas. Taip pat ir Edeno kelionės tikslas į Jugoslaviją buvo ne kuris kitas, kaip kuriuo nors būdu sutaisyti Jugoslaviją su Italija Triesto klausimo sprendime ir užsitikrinti ne per daug patikimo “vado” palankumą Vakarams. Tuo pačiu tikslu ir Tito yra pakviestas į Londoną. Jis šią kelionę į užsienį darys pirmą kartą nuo atsiskyrimo nuo Kremliaus taip pat dėlto, kad sumegstų glaudesnius ryšius su “kapitalistiniu” pasauliu ir patikrintų Jugoslavijai Vakarų paramą. Todėl reiktų manyti, kad diplomatiniai pareiškimai turi ne daugiau vertės, kaip morfiškus įsvirkštimas ligoniui prieš sunkią trečiojo karo operaciją. — P. S.

P. Martinez Bersetche (5-tas iškairės) ir Ponia su lietuvių veikėjų būreliu dail. Kuprevičiaus paveikslų parodoje.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

TURI BŪTI SUSOVJETINTAS KARO MUZEJUS

Karo Muzėjaus aikštė dabar pavadinata J. Janonio aikšte. Joje — Dzeržinskio paminklas, K. Poželos ir Sal. Neries kapai. Pačiame muzėjuje betgi rasta “trūkumo principų ir rimtų klaidų”. Tas klaidas Solodovnikovas buv. lietuvių šventovėje per komunistinę spaudą taip pavaizduoja: “...muzėjaus ekspozicija, savo uždavinio neatlieka. Pirmą, kas krinta į akis centriniėje salėje, tai didžiulė, viską dominuojanti kunigaikščio Vytauto Didžiojo statula. Salia — kunigaikščių Mindaugo, Gedimino, Kęstučio biustai... Kunigaikščiai, karaliai, feodaliai... Jie yra parodomi, kaip svarbiausieji Lietuvos likimo lėmėjai... Veltui čia jieškosite eksponatų, charakterizuojančių Lietuvos darbo masių vergijos gyvenimą ir žiaurią eksploataciją feodalizmo laikais. Koncentruodami savo dėmesį į feodalines visuomenės viršūnę, muzėjaus vadovai idealizuoja feodalinę Lietuvos praeitį, didina ir ryškina kunigaikščių bei didikų kaip vienintelius istorijos veiksmus, nors tai prieštarauja marksistiniam istorinio proceso supratimui... Rimtų klaidų padaryta skyriuose, skirtame Napoleono invazijai 1812 m. Viskas čia rodo apie ekspozicijos autorių pagarbą “mažajam kapralui”, mėginusiam atimti iš Rusijos valstybinę nepriklausomybę. O Kutuzovui, kuris su triuškinio Napoleono ir jo armijų ir kurį savo veikla tiesiogiai suėjęs su Lietuva, tokio pat dėmesio neparodyta... Muzėjaus klaidos išplaukia iš to, kad nėra parodoma Lietuva prie Rusijos prijungimo 18 a. gale progresyvinė svarba. Neišnaudojo muzėjus ir tų galimybių, kurios išryškintų grobuonišką angli-amerikiečių veiklą Lietuvoje, kaip ir jų pakalikų — buržuazinių nacionalistų. Neišvystytas socialistinės dalybos skyrius, neparodyta, kaip dėl socialistinių permainingų pasikeitė Lietuvos gyvenimas...” Taigi, jei vietoj didingos Lietuvos praeities liudininkų stovėtų visur kacapai su Stalinu ir kt. pavergėjais — viskas būtų “tvarkoje”.

RUSINAMA LIETUVIŲ KALBA

Pagal čekistų nurodymus pavergtuose kraštuose turi būti įkinkyta ir sovietinimo uždavinius net ir kalba. Tas rusinimas turi būti vykdomas planingai, palaipsniui. Visai okupuotai rytų Europai rusų k. turi būti dominuojanti kalba, pagal kurios dėsnius “naujamiškieji bolševikiniai terminais ir žodžiais turi būti praturtintos” gimtosios kalbos. Tam tikslui įpareigoti bolševikiniai “kalbininkai”, kaip prof. Mordvinov, mėgina įrodinėti (tikriausiai — įsakinėti), kad “visos tautos turi mokytis iš turtingiausios ir pasauliui kultūringiausios kalbos”, kuria kalba “didysis Stalinas”. Ir jos alfabetas esąs geriausias. Taigi, ko mūsų krašte neįstengė įvykdyti Muravjovs Korikas, tai dabar ryžtasi praversti bolševikai, remiami A. Venclovų, J. Kruopų, Korskų, Dardžių ir kitų tautos išsigimėlių, su erno uolumu talkininkaujančių naujesiems Muravjovams.

Po Kruopo oficialaus pareiškimo suvarties kalbininkams apie “buržuazinius palaikus lietuvių kalboje, kuriais reikia kuo greičiausiai nusikratyti”, dabar jau ir Venclova per “Tiesą” pradėjo aiškinti, kad tokie žodžiai, kaip bernas, kumetis, ponas, mišios, Kalėdos ir t. t., “sudaro buržuazinį palikimą, kuris turi išnykti”... “Tiesa” birželio 20 d. vedamajame ir vėl išbarė kalbininkus, kad jie dar nepasidarė čekistų batliaižiai — esą, “jie stovi nušaliai nuo didelio kalbinio darbo”, o 21 — priduria: “...drg. Venclova aiškiai parodė, kaip buržuazinė Lietuvoj vyravo nacionalinės lietuvių k. ardymas, jos žalojimas, užteršimas dirbtiniais, kerėbliškais terminais”. Ir tas kalbininkų spaudimas — kad “įsitrauktų į darbą” pagal “tėvo ir mokytojo nurodymus” — vis stiprėja. Liet. Mokslo Akademijos Apžvalgos 9-me numeryje atspausdinti lietuvių mokslininkų straipsniai, pašvęsti “genialiam” Stalino veikalui “Marksizmas ir kalbotyros problemos”. Juos parašė J. Matulis, E. Meškauskas, J. Žiugžda ir kt. Tačiau tie visi kalbininkų Muravjovų rėmėjai užmiršta, kad yra dėsnių, kurių nepakeis jokie Stalinai su Venclovomis.

KEISTA TAKTIKA

Kodėl Europos Liberalai ir Socialistai Vis Dar Linkę Su Veltiu Riešutauti...

Savo laiku rytų Europos kraštų socialdemokratų ir liberalų buvo pasidavę iliuzijai, kad savo bendradarbiavimu su komunistais jie galės išgelbėti savo kraštų laisvę. Šią savo iliuziją daugumas jų apmokėjo savo gyvybe: vieni kurio nors vietos kalėjimo kieme pakasti, kiti kurioje Sibiro vergų darbo stovykloje nukankinti. Tik nedaugeliui jų pavyko pasprukti į šia geležinės uždangos pusę. Šią rytų Europos kraštų socialdemokratų ištikusią šurpią tragediją sukrečiančių ryškumu pavaizduoja neseniai Paryžiuje išėjęs leidinys “Uždanga nusileidžia” (Le Rideau Tombe). Leidinį redagavo ir svarų įvedamąjį žodį parašė Darbo Partijos sekretorius tarptautiniams santykiams Denis Healy. Leidinui pratarį parašė Anglijos Darbo Partijos kairiojo sparno vadas A. Bevanas. Lenkų socialistų tremtinių pirmininkas A. Ciolkosz, vengrų socialistų tremtinių gen. sekretorius A. Ban, buv. Čekoslovakijos profesinių sąjungų veikėjas, dabar Laisvosios Čekoslovakijos Komiteto Pirmininkas V. Majer faktų kalba pateikia centro ir rytų Europos socialistinių partijų pastarųjų metų istoriją, ryškiais brūkšniais nubrėždami šių kraštų socialistų kelią nuo sovietų kariuomenės ir šiuos kraštus įgyjimo iki jų susovietinimo. Šis rytų Europos įgyjimų socialistų atviras žodis apie sovietinę sistemą ir sovietų politikos metodus turėtų atidaryti akis ir tiems vakarų Europos liberalų bei socialistų sluogsnams, kurie vis dar neatsikratę iliuzijų apie galimą tarpusavio sugyvenimą tarp demokratinės laisvės ir bolševikinės tironijos. O tokių vakarų Europoje dar yra nemaža. Tautai matyti ir iš š. m. liepos 18 d. “Englische Rundschau” paskelbto E. Crankshaw straipsnio apie vakarų Europos liberalų ir socialistų dabartinį nusistatymą sovietų atžvilgiu.

Nors sovietų nusistatymai ir siekimai su begėdišku cinizmu yra iškloti Lenino bei Stalino raštuose, nors tų sovietinių nusistatymų praktika ir jų vykdymo metodas tiek pačios Sovietų Sąjungos, tiek centro ir rytų Europos kraštų partijos yra atvejų atvejais labai akivaizdžiai paliudytas, vis dėlto vakarų Europos liberalų ir socialistų tam tikri slugsniai vis dar nestengia nei sovietinio mentaliteto, nei iš jo einančių išvadų suprasti. Tai yra labai ženklingas mūsų laikų reiškinys. Sykiu labai pavojingas. Iš pažiūros nedovanotinas.

Kas per motyvai šiuos vakarų Europos liberalų ir socialistų slugsnius vėl ir vėl stumia apsispręsti už nuolaidas sovietams, už bendradarbiavimą su sovietais, bendradarbiavimą, kuris faktiškai yra ne kas kita, kaip savižudybė. E. Crankshaw įsitikinimu tuos vakarų Europos liberalų ir socialistų slugsnius ši-

taip apsprendžia du momentai: (1) baimė, kad Vakarų ginklavimasis gali iššaukti tokią Kremliaus reakciją, kuri sukeltų naują pasaulio karą; (2) iliuzija, kad Vakarų nuolaidos sovietams gali juos sutirėti nuo savo planų vykdyti. Šokių iliuzijų aukomis yra ir ne vienas šiaip jau apdairus vakarų Europos politikas.

Šiuos vakarų Europos iliuzionistus E. Crankshaw įspėja, kad jų nusistatymas eiti eu veltiu riešutauti baigtųsi lygiai taip tragingai, kaip kad jis baigėsi rytų Europos šios rūšies iliuzionistams. Nuolaidų iliuzionistams Crankshaw primena Benešo nuolaidumą sovietams, kurie to nepaisydami Čekoslovakijai pritaikė savo mąstą ir savo metodus. Jis taip pat prisimena Vakarų padarytas dides nuolaidas sovietams ryšium su Austrijos valstybės sutartimi ir sovietų nusistatymą, nepaisant tų nuolaidų, Austrijos sutarties nepasirašyti. Baimės iliuzionistams Crankshaw primena 1930 m. Mandžiūrijos bylą: nežūrint, kad ir kaip labai Sovietų Sąjungai magėjo iš savo įtakos neišleisti Mandžiūrijos, vistiek Japonijos agresija nestengė išprovokuoti sovietų įsikisimo. Sovietai tylojo. Daug ką pasako ir Tito atsimetimas nuo Maskvos. Kad ir kaip svarbi Sovietų Sąjungai Jugoslavija, Tito atkritimas nestengė Maskvos ginkluoto įsikisimo išprovokuoti, nes tai būtų reiškę naują pasaulio karą. Apie Yalu jėginių bombardavimą buvo skelbiama, kad tai būtų vada (pretekstas) Korėjos karui išplėsti ir kad tai būtina įvykti. O kas įvyko faktiškai? Tais atvejais, kur Sovietų Sąjunga bus įsitikinusi, kad ginkluotas konfliktas jai rizikingas, ji niekad nesiduos išprovokuojama. Teisybė, karas Sovietų Sąjungai yra viena iš politikos priemonių ir jokie paktai, jokios tarptautinės sutartys nuo šios priemonės pavartojimo Sovietų Sąjungos nesutūrės, jei tik bus tikra, kad tas pavartojimas Sovietų Sąjungai duos laimėjimą. Sovietų Sąjunga karo nepradės, nebūdamą tikra savo laimėjimu. Maža to. Yra galimas su Sovietų Sąjunga ir susitarimas. Bet sovietai eis į derybas tik tuo atveju, kai kito kelio neturės. Stalinas su Hitleriu tarėsi ir susitarė, ir tą susitarimą atsidėjęs vykdė, nes aiškiai matė, kad Sovietų Sąjunga prieš Hitlerio armijas neatsilaikytų. Ir šiandien tik Vakarų vieningumas, ryžtingumas ir jėga gali pakeisti sovietų laikyseną Vakarų atžvilgiu. Bet kol vakarų Europoje plačiai tam tikrus liberalų ir socialistų slugsniuose paplitusi nuotaika, kad tik nuolaidomis galima laimėti sovietų palankumą, tol yra neišvengiamas sovietinių apetitų didėjimas.

V. Vaitiekūnas.

● Į Korėjos frontą bolševikai siunčia ne tik prievarta mobilizuotą lietuvių jaunimą, bet taip pat net iš Rytų zonos vokiečių specialistus. Ten gyvenęs buv. Klaipėdos gydytojas Lachneris, vieną gražią naktį gavęs pakvietimą, buvo priverstas išvykti kaip “savanoris” į š. Korėjos frontą. Ten ir dabar tebėra. Ir tokių — ne jis vienas.

Taip Elgiasi Bolševikai

Sovietų lakūnų piratišką keliaujančio į Berlyną prancūzų lėktuvo užpuolimą aprašo š. m. balandžio “Newsletter”. Bolševikams tai nėra pirmiena. 1940 m. birželio 14 d. du sovietų lakūnai panašiu būdu numušė Suomijos lėktuvą “Kalėva”, kuris pakilęs iš Talino, Estijoje, ir normaliu keliu toliau skridęs į Helsinkį, bolševikų buvo užpultas viršum Suomijos įlankos. Užpuolimas buvo aiškiai matyti iš Estijos pakrančių įtvirtinimų. Kai tik juo įgula su keleiviais paskendo, greitai iš vandens išnro pora sovietinių povandeninių laivų, kurie surankiojo nepėjusius paskęsti bagožo likučius, rusams turėjusius didelės reikšmės. Vėlesni tyrimėjimai parodė, kad minimoju lėktuvu buvo gabenamas diplomatinis paštas iš Rygos, Maskvos ir kitur į Helsinkį. Sovietams buvo svarbu jį gauti bet kokia kaina. Panašiu būdu 1939 m. gruodžio 10 d., nors tebegaliojo tarp Sov. Sąjungos ir Baltijos valstybių sudarytas “draugystės ir bendros pagalbos paktas”, be jokio įspėjimo buvo paskandintas estų pasienio laivas “Kassari” ir taip pat sušaudytos gelbstimosios valtytės. Tokį pat piratišką žygį bolševikai atliko ir 1950 m., netoli Liepojos

numušdami JAV lėktuvą. Neseniai pasaulio spaudoje nuskambėjo ir dviejų švedų lėktuvų užpuolimas, kuris buvo įvykdytas, juos nušaujant tarptautiniuose vandenyse. Taigi atrodo, kad beginklių lėktuvų ir laivų puolimas įeina į sovietinės veiklos sistemą. Bet ar ilgai laisvasis pasaulis pakęs šalia savęs tokius barbariškus bolševikų darbus?

VYKDOMOJI TARYBA PASISKIRSTĖ PAREIGOMIS

ELTA praneša, kad Vykdomoji Taryba rugsėjo 5 d. posėdyje pareigomis bei darbo sritimis pasiskirstė taip: K. ŽALKAUSKAS — Vykdomosios Tarybos Pirmininkas ir Lietuvybės Išlaikymo Tarybos Valdytojas; Dr. P. KARVELIS — Užsienio Reikalų Tarybos Valdytojas; Doc. M. BRAKAS — Informacijų bei Revendikuojamų Sriečių Tarybos Valdytojas; T. ŠIDIŠKIS — Finansų Tarybos Valdytojas. VT. savo biurą laikinai įkūrė Reutlingene, ir visais reikalais į ją kreipiamasi šiuo adresu:

V. TARYBA. (14b) Reutlingen, Lederstr. 94, Alemania.

● DIRVA spausdino Arkadijaus Svobodino, neseniai pasprukusio iš už geležinės uždangos, atsiminimus, kaip jis slaugė Staliną. Jo pasakojimu, yra kiti du Stalino antrininkai, nuostabiai panašūs į Rusijos valdovą. Vienas jų yra buvęs tektintojas iš Maskvos priemiesčio Vasilijus Kurdukovas, antras — kaukazietis, Tifliso tramvajų konduktorius, Alioša Antidze. Pats Stalinas neatrodo taip gerai, kaip jis fotografijose vaizduojamas, bet jau yra suklypęs, susenęs ir liguistas senis.

ASPIRANTES Y ASIENTOS EN LA ENSEÑANZA MEDIA

Más de 43.000 alumnos se han inscripto para iniciar los cursos de la enseñanza media en sus diversas ramas. El número señala un considerable aumento con respecto a las inscripciones registradas en años anteriores y no puede sino resultar sumamente halagador para quienes se interesan por el progreso de la cultura argentina.

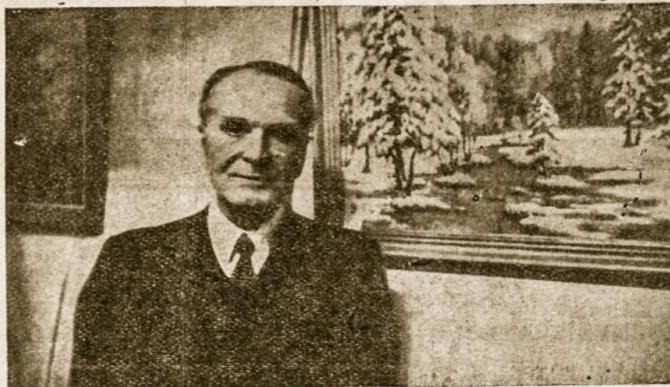
Sin embargo, la vocación estudiantil de la juventud y el afán de capacitarse mediante las disciplinas del estudio crea al Estado un problema no carente de cierta complejidad. El mayor número de estudiantes excede, en efecto, la capacidad de las aulas habilitadas y, ante esa circunstancia, no resta sino privar a muchos jóvenes de los conocimientos que ansían proporcionarse o procurar nuevas instalaciones.

El ministerio de Educación, consecuente con la doctrina justicialista entre cuyos más hermosos postulados ha de contarse el derecho a la capacitación consagrado por la Constitución del 49, ha optado por el segundo temperamento, adoptando una serie de iniciativas que facilitarán a todos los aspirantes su acceso a la enseñanza. Las medidas son de diverso orden y están adecuadas a los varios aspectos que plantea el problema de la inscripción. En algunos casos se amplía el número de asientos en las distintas aulas; en otros, se crean nuevas divisiones y no está ausente tampoco la habilitación de un flamante establecimiento, emplazado

en la zona oeste de la capital federal.

Uno de los más legítimos motivos de orgullo que puede exhibir el gobierno del general Perón es haber construido en cinco años más escuelas que las que se construyeron en los cincuenta anteriores.

Acorde con esta política, entrañablemente democrática, que abre el acceso a la enseñanza a todos los niños y jóvenes del país, cualquiera sea su situación económica, extiende ahora esa misma preocupación a la enseñanza media, normal, industrial, comercial y profesional. El problema planteado por la desproporción entre los asientos vacantes y el número de alumnos pudo crear alguna vez situaciones angustiosas para muchos jóvenes. La adjudicación se hacía entonces en base de influencias y por razones de amistades, como si las aptitudes de los candidatos no contarán para el caso. Las pruebas de ingreso señalaron un principio de equidad, pero no la situación integral del problema, pues se mantuvo la desproporción señalada. Sólo ahora puede considerarse la cuestión íntegramente resuelta, mediante esa iniciativa que no deja a ningún alumno sin asiento ni tampoco ninguna aspiración que satisfacer. Por eso, si resulta halagador ver a nuestra juventud orientarse hacia las disciplinas del estudio, no menos grato es comprobar como el gobierno nacional estimula esas nobles vocaciones y les brinda todos los recursos que requieren para no frustrarse.

DAIL R. KUPREVIČIUS prie savo paveikslų.

GYDYMAS AUDINIŲ PERSODINIMU

Prieš 40 metų ligų specialistas Filatov'as pradėjo pirmuosius bandymus persodinti tik ką mirusio žmogaus akies ragena (priekinis akies paviršius) aklam žmogui. Pirmieji bandymai nedavė gerų rezultatų, nes persodinta ragena susidrumzdavo ir tapdavo nepermatoma. Darant tolimesnius bandymus prieita prie naujo atradimo, kad, persodinusi ragena ir šalia jos persodinus kitą žmogaus odos gabaliuką, ragenos sudrumzlėjimas nevykdavo. Taip pat pastebėta, kad, šalia ragenos paskaidrėjimo, pagerėja daugelis kitų ligų: reumatizmas, sąnarių sukietėjimai ir tt. Filatov'ui 1945 m. paskelbus knygą apie

savo atradimą, audinių persodinimu imta labiau domėtis. Jau ir gilioje senovėje šitas gydymo būdas buvo vartojamas. Hipokratas persodindavo ligoniams varlių odą, o Paracelsius naudodavo tik ką mirusio žmogaus audinius.

Naujausiais laikais šituo gydymu ypač domisi italų profesorius Mario Cordaro iš Paduos universiteto. Persodinimui vartojami žmogaus, gyvulių ir augalų audiniai. Daugiausia panaudojama oda, amegenys, kepenys, placenta, o iš augalų — alijošiaus lapai. Išpauti audinių maži gabaliukai savaitę laikomi šaltyje, o augalai tamsoje. Po to juos išsterilizavus (pašalinus bakterijas) per-

sodina ligoniui po oda, padarius mažą piūvį vietinėj anestezijoje. Tos operacijos ligoniams daromos ambulatoriškai, nesant reikalo atsigulti į ligoninę. Persodinus naują audinį į sergančio žmogaus kūną, tas audinys pagamina naują medžiagą, iki šiol dar tikrai neištirtą, manoma, kad pasigamina tam tikros rūgšties.

Ligonių ir gydytojų patogumui prof. Cordaro pagamimo audinių injekcijas, kurios vadinamos Tissulina. Kai kurioms ligoms gydyti pakanka trijų injekcijų, o chroniškomis ligoms reikalinga iki 15 injekcijų.

Prof. Cordaro yra jau gydęs 1400 ligonių, iš kurių 38% pasveiko pilnai, 27% pagerėjo žymiai, 18% gavosi abejotini rezultatai ir 20% neigiami. Kai kurios ligos, pvz. ilgai negyjančios žaizdos nauju gydymu išgyja 100%. Toliau eina reumatiški susirgimai, moterų ligos, aukštas kraujospaudimas ir daugelis kitų ligų. Šituo nauju gydymo būdu atsiveria platus horizontas kovoje su ligomis ir padidėja ligonių išgyjimo viltys.

Pagal "El dia de Medico" paruošė gyd. A. Laucis.

● Prancūzijos prezidentas Vincent Auriol rugsėjo 17 d. įteikė Garbės Legijono ordoną kardinolui Eugenijui Tisserant. Prie ordono įteikimo dalyvavo Prancūzijos min. pirm. A. Pinay, užs. reik. min. R. Schuman ir kt. Kardinolas E. Tisserant yra vienas iš didžiųjų Bažnyčios asmenybių. Jis yra prancūzas, bet nuolat gyvena Vatikane ir vadovauja vienai iš Kongregacijų.

Más esfuerzo en el trabajo — más reflexión en el consumo

El Presidente de la República ha hecho un terminante llamamiento a la sobriedad, exhortando al pueblo a evitar las superfluidades, los lujos y los gastos excesivos. No ha de creerse que esto significa un viraje en redondo, una abdicación de la justicia social y el propósito de abandonar el sistema de la economía en abundancia, preconizado como instrumento y garantía del bienestar público. Lo que se propone el gobierno es evitar los abusos para asegurar el buen uso de los bienes de consumo. Hay circunstancias notorias, que exceden nuestra capacidad para prevenir y conjurarlas, que dificultan el buen desarrollo de la política económica justicialista y amenazan la continuidad de las conquistas sociales. En el orden nacional esas circunstancias se denominan sequía y adversas condiciones climatológicas. En el orden exterior agresión económica imperialista. Frente a ellas el pueblo debe actuar unido y solidario. Lo dijo el general Perón, al comenzar su mensaje: "En el mundo actual no es suficiente que el gobierno de los países elija métodos y tome medidas tendientes a orientar las soluciones económicas. Es menester que el pueblo participe en ellas y se empeñe en la realización de los planes trazados por el gobierno".

El pueblo trabajador supo mostrarse unido en la hora de la lucha política, cuando se trató de concretar la promesa de bienestar que significa el nombre de Perón, enarbolado como bandera de

las reivindicaciones sociales. Unido estuvo después en el goce feliz de un bienestar sin limitaciones y unido se mantuvo frente a la acechanza permanente de la reacción. Esa misma unión es necesaria ahora, en estos momentos, que no son difíciles ni mucho menos, pero que exigen una nueva actitud reflexiva y perseverante. No es unión para el sacrificio la que se reclama, porque la situación del país dista mucho de exigir sacrificios. Es, simplemente, unión en la tarea de preservar la continuidad de las mejoras logradas, evitando excesos de hoy que pueden obligar mañana a privaciones. Unión para valorar el dinero, gastándolo con prudencia; para apreciar los buenos salarios, empleándolos con juicio. Unión para producir con la convicción de que produciendo, y no de otra manera, se consolida el bienestar de cada cual.

Cuando Perón le pidió valor supo el pueblo ser valeroso. Cuando le pidió prudencia supo ser paciente. Cuando le pidió arrojo lo vio ganar la calle, en manifestaciones memorables, al grito de "La Vida por Perón". Ahora le pide mucho menos; solo sobriedad y trabajo. El pueblo, por medio de las asociaciones y sindicatos que lo organizan, ya ha respondido afirmativamente. Hoy se sabe que la justicia social no necesita de la vida de nadie para salvarse. Le basta con menos, con infinitamente menos. Con un poco más de esfuerzo en el trabajo y un poco más de reflexión en el consumo.

SUSITARIMAS SU ITALIJA

EL CONVENIO CON ITALIA

Abišalių susitarimų sistema, kuri charakterizuoja gen. Perono vyriausybės vykdomą politiką, dar kartą parodė, kaip ir ankstyvesnės, jog bus labai naudinga abiem susitariančioms šalims. Tai liečia tarp Argentinos ir Italijos pasirašytą prekybinę sutartį, kuri apima netik prekybinius santykius, bet turi ir antrąjį socialinės krypties požūrį — imigraciją.

Visiškai apčiuopiamai išryškėjo ši nuoširdi draugystė, kuri visuomet lydėjo mūsų santykius su pusiasalio vyriausybe, pasirašius Romoje minėtą sutartį, kurios išdavos greit pasirodys, pradėjus sutartyje numatytų gaminių mainus.

Jau tik 186 milijonų dolerių suma, numatyta mainams, parodė šios sutarties svarbą. Šią svarbą dar labiau paryškina numatyti mainų gaminiai, papildantieji abiejų respublikų ūkį. Mat, Italija mums atsiųs aliuminijaus, sieros, ugniai atsparių gaminių, anglies ir kalcijaus junginių, įvairių cheminių ir medicinių gaminių, vielų ir laidų elektrai, taip pat kitų elektros, radijo ir telefono reikmenų, geležies ir plieno, siūlų, popierio ir kartonų, celiuliozės, chirurgi-

nių, medicininių bei precyziųjų įrankių ir kitų įvairių pramonės gaminių.

Gi mūsų kraštas aprūpins Italiją javais, aliejinėmis išpaudomis, mėsa, sėmenų ir kitais valgomais aliejaus, vilna, odomis, medvilne, kebračio medžio ekstraktais gydymui ir kitais.

Šis susitarimas bus ypatingai naudingas mūsų žemės ūkiui netik žemės ūki mašinomis, kurios yra sutartyje numatytos, bet ir dėl imigracijos, nes yra numatyta per penkis metus išleisti 500.000 italų, kurie daugumoje bus įkurdinti žemės ūkyje. Iš antros gi pusės, Argentinos vyriausybė patikrina įvažiuojantiems darbo žmonėms tas pačias darbo, atlyginimo ir socialines sąlygas, kaip ir vietiniams.

Nei itališkų gaminių kokybė, nei jų imigracijos produktyvus bendradarbiavimas mūsų kraštą nėra dalykai nežinomi. Todėl ir neseniai pasirašytasis susitarimas netik pagelbės Italijos vyriausybei atstatyti paskutiniojo karo nuinokotą kraštą, bet taip pat bus didžiulis įnašas ir mūsų krašto atstatymui, kurį vykdo justicialistinė vyriausybė.

J. Levendrelis

Mintys Alpių Kalnuose

Blanksta meno šėdeivrai, puikiausios teatrų dekoracijos palyginus gamtos gražiui. Dievas yra pats didžiausias menininkas. Šis regimas pasaulis yra Jo šėdeivras. — Myliu gamtą žmogaus rankos nepalijusią. Žmogaus ranka, transformuodama gamtą, uždedama jai naują, nuima didelę dalį jos primityvaus grožio.

Daug yra pasaulyje gražių kempelių, bet jau Vilniaus Teliūso tėviškei tai didysis Menininkas tikrai nepašyškstėjo grožio! Čia kasmet žavingi ežerai, snieguotos Alpių viršūnės, kaskadomis išpuošti terpekaliai sutraukia pavasarį ir vasarą milijonus turistų iš įvairių šalių. Šimet, pav., Šveicariją plūste užplūdo vokiečiai, amerikoniai, olandai, anglai, prancūzai. Yra dalykų, kurie vilioja turistą pamatyti Helvetų žemę, bet labiausiai Alpės su amžinu sniegu, ledynais, kaskadomis ir savo augmenija.

Grįžęs namo alpinistas, pavargęs, bet dvasia atsigavęs ir patenkintas, save gali paklausti: kas traukia į Alpes?

Pirmausia, tai nežinomybė, stiprus, giliai žmoguje pasislėpęs jausmas pamatyti naujų, neregėtų dalykų, patirti naujų pergyvenimų, praturtinti savo vaizduotę naujais vaizdais, įdomiais reginiais.

Mumyse yra pasiausi paslėptas jausmas, veržimasis pakilti iš pilkojo kasdieninio gyvenimo, noras ieškoti ko tai aukštesnio. Šis jausmas pasikeičia ir į norą fiziškai pakilti aukščiau nuo žemės. Pagaliau, mus teologija moko, kad žmogus nešioja savo širdyje prarastojo rojaus pasilgimą, Dievybės artumo troškimą, aną švento nerimo jausmą, kurį šv. Augustinas išreiškė šiais žodžiais: "Sutvėrei mus, Viešpatie, sau ir nenu-rims mūsų širdis, kol neatsilsės Tavyje."

Pats kopimas į kalnus yra be galo įdomus tiems, kurie sugeba matyti, pastebėti. Žaliosis miestas, su kuriuo alpinistas turi gražios progos gerai susipažinti nuo pat pradžios kopimo, yra daug turiningesnis už moderniusius didmiesčius su savo išdidžiais dangoraižiais, už meno galerijas, už turtingus muzėjus. Alpių augmenija, flora botanikams yra neišsėmiama tyrinėjimo sritis. Reikia dar pridėti paukščių ir žvėrelių gausumą ir rūšių retenybę. Kalnų gyventojai labai skiriasi nuo miestiečių ir žemumos gyventojų. Jie yra paprasti, absoliutinėje daugumoje giliai religingi, nešykštūs, paslaugūs. Jų samprotavimas yra paprastas, bet labai teisingas. Yra nuoširdūs ir pasižymi noru suartėti su kitais. Iš viso kalnuose žmonės suartėja. Kalniečiai gyvena labai paprastai, ištikimai saugoja senus tautinius ir religinius papročius. Sventiška alpinisto nuotaika vis labiau kyla, horizontui vis labiau plečiantis, vis labiau

jam išeinant iš priprasto siauro gyvenamies aplinkos pasaulio.

Maloni savijauta, pasitenkinimas pasiekus kalno viršūnę, kelionės tikslą. Čia norisi būtina stabtelėti, išgyventi į supančią neįprastą, nekasdieninę aplinką, apsidairyti, pasižvalgyti ir įsimastyti. Ką matai aplink save? Berybius tolius, grandinę snieguotų ir nesusniegotų kalnų viršūnių, žemumose ir kalnuose daugybę ežerų ir ežerėlių, žemę išraižusias upes, miestus ir kaimus, žalias lygumas, žaliuojančius kalnų šlaitus ir žydriai mėlyną padangę. Laimingas jautiesi, kai karštą vasaros dieną pasieki amžiną sniegą ir mėlynuojančius amžinus ledynus, kurie tiek daug pasako, taip iškalbingai byloja apie daiktų pradžią ir apie jų dabartį...

Grįžęs į save, pajunti žmogaus menkumą. Kaip gera yra čia užmiršti bent kelioms valandoms žemumos gyvenimo rūpesčius, smulkmenišką žmonių gyvenimą, tuščius žmonių kiverčius. Atitrūkęs nuo žemiškų rūpesčių, matai ir pajunti, kaip mažai žmogui reikia. Čia, atitrūkęs nuo žemės, pajunti, kaip būtinas anas vienas dalykas, apie kurį Kristus taip įsakmiai kalbėjo Mortai (Luk 10,42).

Aplink save ir po savimi jauti gilų gamtos tylą, kuri stipriau ir iškalbingiau kalba negu didmiesčių gatvių ir bulvarų trūkšmas. Gamta tave veikia ir maloniai nuteikia. Tik ramiai klausykis jos garsų, jos aidų, tik leisk jai tave veikti. Tavo akys mato grožį ir širdis jį gerte geria... Kiekviena žolėlė, kiekvienas augalėlis, kiekvienas akmenukas, kiekvienas žiedelis, kiekvienas kalnų paukštelis pina grožio vainiką. Viskas čia suplaukia į vieną įvairiaspalvę harmoningą gamtos simfoniją. Kaip apgailėtinas modernusis žmogus, kurs yra linkęs ir įpratęs į negirdėtą skubą! Todėl jis mažai mato, negiliai jaučia ir paviršutiniškai galvoja. Čia užmiršti skaityti valandas, o vien stebi, leidiesi veikiamas ir paveikiamas. Krūtinė lengvai ir giliai kvėpuoja sveiką tyrų kalnų orą, o siela užtvinsusi šviesa ir grožiu.

Neišmatuojama padangė ir neaprepiami tollai primena mums amžinybę, kurią kasdien artėjame... Kaip malonu akiai ir širdžiai matyti prieš save ledynus ir prie jų prisitarti, juos paliesti. Norisi juos prakalbinti, kad būtų mums apie mūsų planetos praeitį, apie amžių glūdumą. Viskas žemai keičiasi, transformuojasi, o jie — amžiais vis tie patys ir tarsi su išdidumu žvelgia į žemumos gyvenimą. Mes savo gyvenimo ratą skaitome valandomis, dienomis, mėnesiais ir metais, o jie amžiais! Sunkiu akį atitraukti nuo žodžių neišreiškiamo vaizdo, kai saulutė gausiai žeria savo spindulius ant baltuojančių sniegyrų ir mėlynuojančių amžinų ledynų!...

Kalnų ledynai mums kalba apie laiką ir amžinybę. Kaip nuo padanges remiančios baltos kalno viršūnės saulutės tirpdomas sniegas ir ledas reveliais ir upeliais grenta žemyn ir upėmis nuteka į berybį vandenyną, taip mūsų gyvenimo valandos, dienos, mėnesiai, metai ir amžiai maitina vaisingą amžinybę...

Laukiam saulėleidžio. Viskas dar labiau nutyla. Vis nuostabesni horizontai atsiveria prieš akis. Ant dangaus ir aplink kalnuose nuostabus įvairių spalvų žaidimas. Kalnų kauburiai vieni atgyja ir dar vaizdžiau atsiskiria viens nuo kito. **Visą aplinką apgaubia maloni mėlynė...** Į besileidžiančią saulutę miela žiūrėti. Patį atsiveikimas su besislepiančia už tolimų horizontų saulute yra jausmas, malonus, bet galop pasidaro kažko galia... Jauti, kaip visa gamta eina nakties poilsio. Sielą užlieja kažkokio pietizmo ir misticizmo banga... Pasislėpusi už tolimų horizontų saulutė savo vietą užleidžia mėnuliui, kurs savo šviesa naujai nušviečia sniegynus, ledynus, kalnų akmenuotas keteras, kalnų namelius, medžius ir krūmokšnius. Koleivį kviečia bent keletą valandų su juo budėti ir gėrėtis šiąja nauja šviesa, nauju gamtos alsavimu ir neišreiškiamu, o vien jaučiama nakties tyla ir ramybė.

Trumpas, bet labai ramus poros valandų miegas. Keliesi patamsyje apie 3-4 val., kad spėjus vėl užkopti į viršūnę ir pasveikinti tekančią saulutę. Visi miega. Tyla. Bet jauti brėkstančio ryto malonią atmosferą. Pasiekus viršūnę, švelnus vėsus vėjelis glosto veidą ir judina rūbus. Kalnai dvelkia amžinumu ir kažkokia gyvybe. Jie pra mieli ir artimi. Snieguotos ir ledynuotos kalnų viršūnės lyg kažką slepia savyje ir ką tai byloja. Tik atsikus į vakarus! Koks nuostabus mėlynumas! Ir jami pamažu besikeičiant, į ten pirmiausia saulutė domsiais siunčia savo aukso spindulius. Snieguotos ir ledynuotos viršūnės keletui minučių parausta kaip žarija. Po to žarijų šviesa pamažu pakeičia stipriau pasukusi iš savo miego saulutė dienos šviesa, kuri skverbte skverbiasi į tamsius tarpeklius, revus, klaurymes ir prarajas.

Platus prieš akis atsiveriantys horizontai, beribiai tollai, amžini ledynai ir snieginiai, padanges remiantys kalnai, kalnų augmenija, gamtos grožis verčia mąstyti apie galingąjį Dievą ir žavėtis Jo išmintimi, galyste, meile ir gerumu. Už tvarinijos lyg už dangaus matau d'jįj Kūrėją ir draug su psalmistu turiu tarti: "Kaip nuostabus, Viešpatie, Tavo darbai". Šiajam didžiajam Kūrėjui priklausio visa garbė ir šlovė. Tegarbina Jį kalnai ir kalvos. Tegarbina Jį ledynai ir snieginiai. Tegarbina Jį visa augmenija. Tegarbina Jį saulutė, mėnulis ir dangaus žvaigždės. Tegarbina Jį šviesa ir tamsa. Tegarbina Jį rasa, lietus, šalčiai, versmės, upės ir vandenynai. Tegarbina Jį visi Jo darbai. "Viešpatie, mūsų Viešpatie, kaip nuostabus yra Tavo vardas visoje žemėje." (Ps.8,1).

BUENOS AIRES - AVELLANEDA MOSŲ MIRUSIEJI

MIRĖ PO SUNKIOS LIGOS

Rugsėjo 20 d. po sunkios ir ilgios ligos Vokiečių ligoninėje mirė tremtinys **Jonas Pervazas**. Velionis yra gimęs 1906 m. Vokietijoje. Turėdamas 12 metų su tėvais grįžo į Lietuvą ir gyveno Panevėžio valsčiuje. Ilgą laiką dirbo Vilkauskų kaip pašto tarnautojas, o pastutiniiais metais tas pareigas ėjo ir Vilniuje. 1944 m. su daugeliu lietuvių, antrą kartą Lietuvą okupuojant bolševikams, pasitraukė į Vakarus ir ten gyveno ilgiausiai Augsburg-Hochfeldo stovykloje, iš kur 1948 m. atvyko į Argentiją. Argentinoje dirbo siuvelykloje kaip siuveljas, bet nuo pereinamųjų metų vidurio pradėjo sirgti. Šių metų pradžioje Vokiečių ligoninėje buvo padaryta sunki operacija, ir po jos buvo jau pasveikęs. Tačiau rugpjūčio pradžioje susirgo iš naujo ir vėl buvo paguldytas toje pat ligoninėje, iš kurios jau daugiau nebeišėjo. Rugsėjo 21 d. su religinėmis apeigomis, kurias atliko kun. J. Margis, buvo palaidotas San Martín kapinėse. Didžiausiam nuliūdime liko jo žmona Albina Guntoriūtė-Pervazienė, sūnūs Albinas 16 metų ir Juozas 11 metų, du švogeriai — Kazys Guntorius ir Petras Špirka su šeimomis. Tremtyje dar liko velionies sesuo su šeima.

● **Kazimieras Velička** rugsėjo 10 d. mirė Eva Peron ligoninėje, Lanus. Pa-
laidotas sekančią dieną Lomas de Zamora kapinėse. Argentinoje artimų gimi-
nių nepaliko.

A. a. Bronius Žalys

AUKOS SERGANČIO TREMTINIO ŠEIMAI

Š. m. rugpjūčio 31 d. antrą kartą buvo paguldytas ligoninėje **Jonas Pervazas**. Prieš septynis mėnesius jam buvo padarytas sunki operacija. Matant ligonio šeimos sunkią padėtį, buvo padarytas aukų lapas ir Klemenso Baranausko, Viktoro Preskienio, Vinco Balio, Balio Bakšio, Jono Petronio ir Juozo Šiušio pastangomis buvo surinkta iš užjaučiančių lietuvių \$ 2039 pesai. Aukojai šie asmenys: \$ 420: Kl. Baranauskas; \$ 100: K. Saprikonas; po \$ 50: J. Ambrutis, B. Bakšys, P. Špirka, S. Valašinas, P. Pimpickas, K. Guntorius ir A. Syrey; \$ 40: P. Sarzynski; po \$ 30: A. Paukštė, A. Rudis, J. Katinas, S. Kiela, V. Preskienis, J. Budrevičius, V. Balnis, A. Zigmantas ir J. Petrauskas; po \$ 25: J. Valenta ir J. Šiušis; po \$ 20: J. Bakšys, P. Merkys, P. Sampronek, Z. Kiela, K. Grigas, J. Acha, I. Diksa, A. Anilionis, P. Viršila, I. Šepety, J. Ramanevičius, R. A. Navickas, F. Lebedinskis, J. Jankauskas ir H. Grumonas; po \$ 15: V. Karaliūnas ir J. Paulavičius; po \$ 10: A. Snieškus, S. Malinauskas, A. Antakauskas, Samarco, Ramanauskas, P. Jupanescio, A. Proškys, E. Pilkauskas, J. Kelpalas, Krampolka, Vibrentas, J. Simonavičius, M. Lukosevičienė, P. Bakštis, P. Paustinaitis, J. Brazys, P. Vilimas, V. Buikas, P. Kamaitis, M. Ražaitis, J. Beliušas, E. L. Sibulskis, M. Petrelis, K. Laucius, K. Dzenkauskas, V. Katilius, A. Zinkevičius, A. Bundinis, J. Linertas, V. Bagdonas, A. Aliukonis, S. Dočkus, J. Pikelis, J. Lisas, J. Urbonavičius ir J. Petraskas; \$ 6: P. Gasevičius; po \$ 5: P. Kalpokas, J. Petronis, A. Barokas, Duoba, A. Daunorius, Asadauskas, N. N., Petras N., J. Jurksaitis, Morkūnas, V. Antanavičius, S. Pukis, J. Maliauskas, J. Raila, J. Labuckas, I. Bušas, B. Kučinskis, V. Rinkūnas, U. Lisauskas ir E. Stachov; \$ 4: A. Barakauskas; \$ 3: K. Varanauskas; po \$ 2: A. Malinauskas, P. Stasiūnas ir P. Zakasas.

● **HORACIO E. CZOP** fotografuoja vestuvių, gimtadienių, sužadėtuvių, krikšto ir įvairių švenčių progomis. Iste-
ta 3317, Val. Alsina (4 de Junio).

TEMPERLEY

LIETUVIŲ MISIJAS UZBAIGUS

Zymysis lietuvių misijonierius T. J. Bružikas S. J. nuo rugsėjo 7 iki 21 d. turėjo misijas Temperley, Lomas de Zamora, Banfield, Adroque, Llavallol ir kitų artimųjų apylinkių lietuviams. Pirmoji savaitė buvo moterims, o antroji — vyrams. Tiek vieną, tiek antrą savaitę lietuviai gausiai lankėsi misijose, kurios vyko Temperley parapijos bažnyčioje. Visą tą laiką kun. Bružikas, lydimas Temperley lietuvių kolonijos uolaus patrioto J. Stasiulevičiaus lankė šeimas, kviesdamas į misijas, aprūpindamas ligonius ir juos paguosdamas. Kaip kitose kolonijose, taip ir Temperley ne vienas po ilgų metų vėl sugrįžo prie savo tikėjimo praktikos, susitvarkė moterystės ryšius ir atgavo dvasinę pusiausvyrą.

Misijų užbaigai rugsėjo 21 d. ARLB Temperley ir apylinkės skyrė iniciatyva buvo surengtas misijonieriaus kun. Bružiko 30-ties metų kunigystės sukakties minėjimas. Tą dieną 8,30 val. N. S. del Huerto Sesarų koplyčioje, 9 de Julio ir Meeks gatvių kampas, Sukaktuviniškas atlaikė šv. Mišias, kurių metu giedojo šv. Cecilijos choras, vadovaujamas muz. V. Rymavičiaus. Žmonijai buvo susirinkę labai daug. Kun. J. Bružikas tą dieną užbaigė misijas ir pasakė išpūdingą pamokslą. J. Zubrickas visas iškilmes nufotografavo, jam žindamas temperlečiams atsimintina šventė.

Vakare 6 val. p. p. Vaisvilų namuose, c. Gral. Paz 963, Temperley lietuvių buvo suruoštos labai gražios Misijonieriaus atsisveikinimo vaišės, kuriose dalyvavo pats Sukaktuviniškas, Temperley par. klebonas kun. R. Martin, klierikas J. Stasiulevičius iš Eva Peron miesto ir daug apylinkės bei tolimesnių vietų lietuvių. Minėjimą atidarė kolonijai gerai pažįstamas visuomenininkas J. Stasiulevičius, kuris daugiausiai rūpinosi išleistuvių parengimu. Savo kalboje jis nubrėžė visą kun. J. Bružiko gyvenimą nuo jaunystės iki dabartinių dienų. Po to pristatė kitus kalbėtojus. Quilmes lietuvių vardu kalbėjo inž. A. Dičiūš, šv. Cecilijos choro vardu sveikino K. Misiūnas, ARLB Temperley Apylinkės vardu — Ad. Liačas, Villa Lugano Apylinkės vardu — pirm. V. Naruševičius. Kun. J. Bružiko jaunystę labai gražiai apibūdino jo kaimynė atvykusi iš Avellanedos p. E. Buzienė. Taip pat sveikino klier. J. Stasiulevičius, palinkėdamas dar tiek pat darbuotis lietuvių dvasinei gerovei ir dar ilgai vesti misijas. Ispanų kalba pasveikino Ant. Repečka ir vietinis klebonas kun. R. Martin. Jis padėjo Misijonieriu už supažindinimą su lietuviams ir prarastas misijas. Paskiausiai kalbėjo pats Jubilias, plačiai papasakodamas apie bolševikinį terorą Tėvynėje, ten gyvenančių mūsų brolių bei partizanų kančias, padėkdamas už priėmimą bei išleistuves ir palinkėdamas visiems vieningo darbo. I. Gikytė ir V. Dičiūtė padėkdamos lietuvišką eilėraščių.

Temperlečiai džiaugėsi savo tarpe turėdami tokį garbingą Sukaktuvinišką ir linkėjo jam dar 30 metų sėkmingai darbuotis. Tai dar vienas temperlečių gražus pasirodymas ir pavyzdys kitiems, už ką garbė priklauso vietiniams veikėjams, sugebantiems sutraukti ne tik savo kolonijos, bet ir iš tolmesnių apylinkių geros valios lietuvius.

J. Pėdiškis.

● **PAMALDOS Temperley** ir apylinkių lietuviams bus spalio 19 d., 10 val. Pamaldų vieta — seserų kolegijos koplyčioje, c. 9 de Julio ir kampas c. Meeks, Temperley.

● **ARLB Temperley Apylinkės** valdyba deda pastangų suorganizuoti lietuvišką chorą. Chorištų tiek iš jaunimo, tiek ir iš senesniųjų būtų nemažai. Taip pat visi pritaria choro organizavimui, tik reikalinga rasti choro vadovą, kuris pamokytų lietuvišką dainų bei giesmių.

BERISSO

KITATAUČIAI DAINUOJA "KUR BĖGA ŠEŠUPĖ"

"Coro Universitario" choras, vadovaujamas gabauso dirigento Oriente Monreal, rugsėjo 24 d. vakare Teatro Coliseo Podesta salėje, Eva Peron mieste, turėjo savo didelį koncertą. Specialiai tenka paminėti, kad koncerto pabaigoje dainavo jungtinis choras, susidedas iš Coro CLIM, Coro Popular de Berisso ir Chaco, Santa Fe, Junin ir Tucuman chorų delegacijų. Šis didžiulis jungtinis choras iš virš 250 chorištų, tarp kitų tautų dainų, padainavo ir LIETUVIŠ-

KA "Kur bėga Šešupė", kuri per salę nuskambėjo kaip lietuviškos žemės gėlių kvapas. Ši lietuviška daina visos publikos pirmą kartą buvo su didele atyda išklaudyta ir entuziastiškai palydėta.

Šiam koncertui buvo pakviesti ir dalyvavo p. A. Kuprevičius, Dainos Ansamblio dirigentas, p. V. Rymavičius, Sv. Cecilijos choro vadovas, ir p. A. Peitraitis, "Mindaugo" Dr-jos choro vadovas. Dalyvavo taip pat nemažas lietuvių būrys iš Berisso.

Lietuviai yra dėkingi choro vadovui p. O. Monreal, kuris įjungė lietuvišką dainą į savo repertuarą. Kaip jau buvo minėta, Coro Popular de Berisso, vadovaujamas to paties O. Monreal ir Dr. L. Bava, rugsėjo 29 d. Berisso kino "Victoria" salėje turėjo koncertą, kur taip pat buvo sudainuota ta pati lietuviška daina "Kur bėga Šešupė", atsilankusiems lietuviams primenantį savos Tėvynės pasilgimą.

V. Skikas

NEMUNO DR-JAI 43 METAI

Savišalpos ir kultūros Dr-ja "Nemunas" rugsėjo 27 d. savo salėje, Montevideo 1578, minėjo įsikūrimo 43 metų sukaktį. Ta proga buvo pakviestas Villa Lugano Lietuvių Centro vaidintojų būrelis, kuris suvaidino komediją "Piršlybos". Veikalas gražiai surežisuotas p. E. Ryselienės ir p. St. Džiugo. Vaidino žinomi Lietuvių Centro vaidintojai: V. Misiūnas, S. Brazdytis, A. Antanaitienė, E. Ryselienė, S. Džiugis, A. Karosas, R. Mankus, L. Aglinskis ir S. Grigaitė. Vaidintojai savo vaidmenis atliko gyvai ir įtikinamai, dėlto ir žiūrovai nesigailėjo atsilyginti gausiais plojimais. Pö vaidinimo buvo šeimyniškas pasilinksminimas.

PADEKA

Lietuvių Katalikų Savišalpos ir Kultūros Draugijos "Mindaugas" Valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems prisidėjusiems darbu ir dalyvavimu, minint Tautos šventę š. m. rugsėjo 13 d. P. Alf. Petraičiui už tai dienai pritaikytą pasikaitą ir jo vadovaujamam chorui su visais chorištais už gražiai padainuotas dainas, p. P. Stroliai surežisuosiem bei visiems vaidintojams už pastatytą trijų veiksmų komediją "Jocio Marti" bei visai publikai, skaitlingai dalyvusiai, taria lietuvišką aciu.

"Mindaugo" Dr-jos Valdyba.

ROSARIO

● **Antanina Mainonienė**, viena iš senosios lietuvių kartos, mirė rugsėjo 24 d. Iškilmingai palaidota Galvez kapinėse.

● **V. Deveikis** lankėsi Rosario mieste. Ta proga aplankė kunigus Marijonus ir savo senus pažįstamus iš Lietuvos.

● **Neseniai mirė** ir iškilmingai buvo palaidotas a. a. Jonas Matulaitis. Londone gyvenęs kun. K. Matulaitis MIC yra jo giminaitis.

● **P. Subačius** nukentėjo nuo vagių. Vagys įsiveržė į jo butą ir apvogė.

● **P. Jutė, P. Kubilius ir S. Bagdžius** gavo iš Lietuvos Pasiuntinybės Urugvajuje dokumentus, kurie reikalingi gauti pensijai.

● **Pranas Makauskas** vėl susirgo ir paguldytas R. S. Peña ligoninėje jis su savo žmona Elena šio mėnesio pabaigoje švęs savo moterystės 25 metų sukaktį.

● **Pasveikęs** prie savo darbo grįžo Rosario lietuvių kolonijos vargonininkas Jonas Stašauskas. — K.

KORDOBA

● **Kazimieras Sadukas**, žymus Kordobos lietuvių veikėjas, neseniai gavo žinią iš Lietuvos, kad ten yra mirę jo abu tėvai.

Gavus liūdną žinią iš pavergtos tėvynės apie mylimų tėvelių mirtį — p. **Kazimierui Sadukui** ir jo šeimai liūdesio valandoje reikiame nuoširdžiai užuojautę.
S. L. A. 6 sk. Kordoboje

URUGVAJUS

TAUTOS DIDYBĖS PRISIMINIMAS

Kultūros Dr-jos pastangomis ir jos patalpose rugsėjo 7 d. Urugvajaus lietuvių gražiai paminėjo Tautos šventę.

Iš ryto į pamaldas už Lietuvą prisirinko beveik pilna Cerro bažnyčia lietuvių su Lietuvos Min. Dr. K. Grauzinio šeima ir Pasiuntinybės personalu. Mišias už Tėvynę ir pasaulio lietuvius atlaikė ir nuoširdų pamokslą pasakė kun. Vl. Mikalauskas. Prie Lietuvos ir

Urugvajaus vėliavų asistavo lietuviškos tautiniai rūbais. Pamaldos baigtos Tautos himnu.

Salėje minėjimą Kultūros Dr-jos pirmininkui Kl. Vidžiui atidarius, buvo pakviestas kalbėti Lietuvos Pasiuntiny Dr. Grauzinis. Plačiau kalbėdamas apie tautų kovas dėl laisvės, p. Ministeris pasidžiaugė Lietuvos laisvinimo veiksmų susitarimu ir pasaulinių įvykių artėjimu į mūsų visų trokštamą tikslą.

Misijonierius kun. Mikalauskas tarė sveikinimo žodį savo ir Lietuvių Bendruomenės vardu. K. Čibiras, kalbėdamas apie didingąją Vytauto Lietuvą, pastebėjo, kad iki pat mūsų dienų Lietuvos istorijoje ir nūdieninėse lietuvių kovose dėl laisvės netrūksta faktų, rodančių mūsų tautos dvasios stiprybę ir kilnumą. Apie kolonijos lietuvių vieningumą tarė žodį J. Jazauskas.

Meninėje dalyje pasireiškė p. A. Gabaliauskienės sekmingai vedamas choras ir solistai: p. Lengvenienė, p. Maliaukaitė, Vilkas, Kanapakis ir Baliukonis. Choras pasiekė jau tokį lygį, kad darniai galėjo sudainuoti "Kur bėga Šešupė", "Miškų gėlė" ir kitas nemažiau gražias, bet nelengvas dainas.

● **Bendruomenės Valdyba** išsiuntinėjo didelį kielį laiškų, kviestama Urugvajaus lietuvių įsirašyti Bendruomenės nariais.

● **Urugvajaus Nepriklausomybės šventės** proga Lietuvių Bendruomenės Vadovybė telegrama pasveikino šalies Vyriausybę. Į pasveikinimą kun. St. Griagalūnui padėkos telegramą atsiuntė Prezidentūros patarėjas Sr. Antonio Rubio.

● Rugsėjo 20 d. lietuvišką šeimą sukūrė J. Čirpus su H. Bartnikaityte. Su-
tuoktuvės įvyko vietinėje bažnyčioje.

PAJIESKOJIMAS

Antano Budrevičiaus, kilusio iš Vanagirių km., Krokialaukio par., Simno valsc., pajieško jo sesuo Budrevičiūtė-Mieliauskienė, gyv. Gibson 429, Llavallol.

VISUOTINOJI P.L.S.S. SKAUCIŲ SESERIJS SUEIGA

Skaucių Sesių Vadija rengia savo pirmąją Visuotinąją Lietuvių Skaucių sueigą, kuri įvyks š. m. lapkėčio 2 d. Neturint galimybių susirinkti vietoje, ši sueiga įvyks kiekviename vietoje, atskirai, tik tą pačią dieną ir ta pačia iškilmingos programos dalimi.

Mes norime šia sueiga labiau apjungti visas seses, kad mes giliau pajustumė priklausiančios LIETUVOS skaucių šeimai, kuri šiandien išblaškyta po visą pasaulį pagal išgales tęsia Nepriklausomą Lietuvos pradedantį darbą.

Šitos sueigos tikslas mus visas suburti, suartinti, o tampresni tarpusaviai ryšiai išugdys daugiau pasitikėjimo savimi ir didesnį ryžtingumą. Tada mes tvirčiau žengsime plačiuoju pasaulio vieškeliu, gilindamiesi jame lietuviškąją vagą.

Mielos Sesės, atsiliepkite visos: ar tai vienetuose susibūrusios, ar pavienės, kad laiku galėtumėm jums atsiųsti sueigos programą. Tegul šios Visuotinės iškilmingos sueigos metu mes visos: ir Lietuvos skaucių šeimos narės, ir Lietuvos Motinos dūkras gyventumėm viena mintimi.

BUDEKIME! GIMTOSIOS ŽEMES IR VISOS ŽMONIJOS LAISVEI.

P.L.S.S.

SKAUCIŲ SESERIJS VADIJA
Adr.: 735 E. 90 Cleveland 8, Ohio, USA.

Dr. Jorge Cura
Dantų gydytojas
su Parnacūjos univ. diplomu
Prima: 9 — 12 val. ir 16 — 20 val.
URUGUAY 763 PIÑEYRC

Atnaujinta
BALTINIŲ PARDUOTUVĖ
Didelis pasirinkimas šilko - vilnų įvairenybių. — Siuveni marškiniai.
Sav.
ENRIQUE y ALBERTO CURA
B. RIVADAVIA 825 — PIÑEYRO

LIETUVIŠKA DANTŲ KLINIKA
Consultorio Dental "P A V O N"
Sav. N. KRUKAUSKAS
Dirbtiniai dantys — karūnelės — blombavimas — d. traukimas. Dantistai diplomuoti viet. universitete. Priimama: pirm., treč., penkt. 14—20 val. — Susikalbama įv. kalbomis.
Avda. Pte. Perón 488 (buv. Pavón), Avellaneda (prieš. Avell. gelež. stotį)

VILLA LUGANO

● Prie Villa Lugano Lietuvių Centro p. Mikelonienės pastangomis yra suorganizuota ir jos vadovaujama jaunuolių ir vaikučių tautinių šokių grupė. Tame darbe jai talkininkauja p. Irena Stašaitytė. Pamokos vyksta sėkmingai ir dalyvių mielai lankomos. Jau puikiai pašokama visa eilė tautinių šokių, kaip tai Kalvelis, Suktinis, Noriu miego ir kt. Visi dalyviai jau įsitaisė tautinius drabužius. Per Tautos šventę (rugsėjo 7 d.) tos grupės jaunuolių dalis dalyvavo bažnyčioje per pamaldas pasipuošę tautiniais rūbais. Pirmas pasirodymas numatomas lietuvių Centre, o taip pat yra kviečiami dalyvauti Arg. Liet. Bendruomenės C. V. rengiamoje 2-jų metų sukakties programoje, kuri įvyks š. m. spalio 19 d. Lietuvių Salėje Avellanedoje. Garbė tiems tėvams, kurie, nebijodami išlaidų, leidžia savo vaikus tautinių šokių mokytis, nes gražus vaikystės prisiminimas žmogui ilgai lieka atmintyje ir visada jam primins, kad jis lietuvis yra.

● **Regimantas Vedegas**, kuris mokosi Bs. Aires valst. gimnazijos 4-je klaseje, yra vienas iš geriausių mokinių ir tos gimnazijos vadovybės yra paskirtas 2-tos klasės auklėtoju. Tokios pareigos pavedamus retu atveju ir tik mokiniui, pasižymėjusiam stropumu bei tvarkingumu. Malonu pažymėti, kad iš daugybės kitų jaunuolių tos garbingos pareigos tenka jaunam lietuviui.

Luganietis

● **Stokholme, Švedijoje**, vykstančiame šachmatų turnyre, kurį surengė Tarptautinė Šachmatų Federacija, dalyvauja visi geriausi pasaulio šachmatininkai. Dalyvių sąrašė randame lietuvi P. Vaitonį, kuris yra šių metų Kanados šachmatų čempionas. Lietuviai, nors ir tremtyje būdami, nepalūžta ir prasimuša į pirmaujančias vietas.

● **JAV-bių lietuvių Pranciškonai** šiomis dienomis išsirinko naują Provincijolą, T. Jurgį Graudušį. Iki šiol Provincijolu buvo daug Amerikos lietuviams nusipelnęs T. Justinas Vaškys.

● **Luebecke, Vokietijoje**, mirė patriarcho Martyno Jankaus sūnus Martynas. Jis taip pat buvo didelis patriotas ir Maž. Lietuvos veikėjas.

KAZIMIERAS STANKŪNAS

vasaros mėnesiams išnuomojant atskirus departamentus atostogaujantiems labai gražioje ir sveikoje vietoje Villa del Dique, Calamuchita, Sierras de Córdoba. Dėl sąlygų kreiptis laiškų ir savininką arba teirautis "LAIKO" red.

● **OPTIKAS V. RASIŪNAS**: Gral. Mariano Acha 876, Morón: šešt. 13—17 v. ir sekm. 13—16 val.

JUOZO ŠNIPO BATŲ DIRBTUVĖ ir Cigarečių Parduotuvė: Cabildo 651, Villa Porvenir, Avellaneda. Gaminami nauji ir taisomi seni batai.

VIESBUČIAI ATOSTOGOMS: Lietuvos Pasiuntinybė Urugvajuje: Juan Maria Perez 2820, Montevideo, Telef. 41-55-91.

● **PENSION "LITUANA"**, sav. Juozas Palšis: Villa Rumipal, Córdoba, Dpto. Calamuchita. Prie žavingo kalnų ežero (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus patarnavimas. Pragyvenimas dienai tik \$ 17.

● **CONDOR HOTEL**, Villa Rumipal, frente al Balneario del Embalse del Rio III (Sierras de Córdoba). Sav. Jance, Krukonis ir Degulis. Lietuviški valgiai. Pragyvenimas dienai tik \$ 19.

● **"LIETUVA"** Sav. V. Nalivaika. Dėl informacijų kreiptis: Turismo Agencia, Florida 165 (Galeria Güemes), escritorio 529, p. 5, T. E. 33-9584

● **ZEMAITIJA**. Islas del Ibiocy. Sav. J. ir A. Burokai. Dėl informacijų kreiptis: Sr. Sanchez Penaud agent.: Florida 165 (Galeria Güemes), p. 5, esc. 529, T. E. 33-9584.

● **J. ZUBRICKAS IR A. KIRSTUKAS** fotografuoja vestuves, krikštynas, pobuvius ir kitus šventinius subuvimus. Herrera 287, Bs. Aires, T. E. 26-9672.

● **MINKSTŲ KELDIŲ DIRBTUVĖ**, sav. Mikelonis ir Gelbuda: Cosquin 5565, Villa Lugano.

● **MOTERŲ GROZIO SALONAS IR KIRPYKLA "HENRY"**. Įvairiausių madingų šukavimas moderniausiomis priemonėmis, 20 metų praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius: Leandro N. Alem 818, Banfield.

● **ČIUZINIŲ UZUOLAIŲ DIRBTUVĖ - PARDUOTUVĖ**. Parduodama bodelna, vilnos, įvairios drobės, valizoms užvalkalai, gulimos kėdės ir turkiškos lovos. Taisomos minkštos kėdės. Sav. Antanas Šalčiūnas: Juan B. Alberdi 933 — Buenos Aires — T. E. 60-2784.

ISVYKSTA KUN. J. JAKAITIS

Buenos Aires lietuvių kolonijai daug nusipelnęs, Aušros Vartų šventovės statytojas ir ilgametis Argentinos Marijonų viršininkas kun. J. J. Jakaitis MIC gavo savo vyresniųjų paskyrimą Rosario Marijonų Namų viršininku. Greitu laiku jis apsisveikina ir išvyks į Rosario. Buenos Aires bei apylinkių lietuviams jam rengia spalio 5 d., 5.30 val. p. p. išleistuves Lietuvių Salėje. Išleistuvėse dalyvaus visos organizacijos, o patį parengimą su programa ir vaizdais rengia gyvojo Rožančiaus Prolija.

R. KUPREVIČIAUS PARODA UZDARIUS

Visą mėnesį trukusi dail. R. Kuprevičiaus paveikslų paroda rugsėjo 28 d. buvo uždaryta. Paroda per tą laiką apėmė didelis skaičius lietuvių ir nemaža svetimtųjų. Ypač patiko lietuviams, nes paveikslų lietuviškas stilius bei lietuviškos temos, kiekvienam priminė savos Tėvynės vaizdus. Kiekvienas čia rado savo giminės kampelį ar bent jos dalį. Paroda daugiausiai buvo lankoma tuojuo, kad lietuviški pamaldų ir parengimų metu. Keli mūsų tautiečiai nusipirko dail. Kuprevičiaus paveikslų ir jais papuošė savo namus. Vieną paveikslą jau pirmąją parodos dieną nupirko Kaz. Šulnis, vėliau nupirko du paveikslus inž. J. Ramanauskas, du — P. Vaitkevičius ir vieną A. Petravičius, o J. Gilvydis užsiprašė padaryti savo žmonos portretą. Reikia tikėtis, kad dail. R. Kuprevičiaus ateinančiais metais vėl surengs naują savo paveikslų parodą, kuri naujais vaizdais žavės mūsų tautiečių dvasią.

"DAINOS" ANSAMBLIO KONCERTO PROGA

Kiekvienas lietuviškos dainos viešas koncertas yra mūsų tautiečių nuosirdžiausias laukiamas ir mielai sutinkamas. Mielai buvo laukiamas, net seniai daugelio pageidaujamas, Lietuvių Tautinio Meno Ansamblio "DAINOS" pasirodymas. Teisybė, jis turėjo koncertą ne taip seniai Consejo de Mujeres salėje, bet ten buvo daugiau taikomas svetimtautiams, nors nemažą dalį klausytojų sudarė patys lietuviams. Dėlto su ypatingu susidomėjimu buvo sutiktas "Dainos" koncertas, kuris įvyko Lietuvių Salėje, Avellanedoje, rugsėjo 21 d. Publikos nebuvo per gausu, nes lietingas ir šaltas oras sutrukdė toliau gyvenančių lietuvių atvykimą. Tačiau dalyvausieji lietuviškojo meno entuziastai koncertu bei tautiniais šokiais buvo ne tik patenkinti, bet nesugadintu lietuvišku menu atgavinti.

Pirmojo koncerto daly buvo padainuotos šios dainos: "Užtraukim, broliai, naują giesmę" (J. Naujalis), "Vai, liūdnas žalias berželis" (St. Šimkaus), "Aš negert atėjau" (J. Gruodžio), "Aukštai dangus" (St. Šimkaus), "Vai, gudri, gudri" (St. Š.) ir to paties kompozitoriaus originali daina "Vėjo dūkra".

Po trumpo pertraukėlės Vyt. Namiko vadovaujama tautinių šokių grupė pašoko, kaip paprastai, gera išraiška ir tinkamu gyvumu keturis šokius: Kubilą, Mikitą, Žiogelius ir Šustą.

Antrojo koncerto daly choras dar pasirodė su kitomis dainomis: "Oi, joga, joga" (V. K. Banaičio), "Paskutinį vakarėlį" (V. K. Banaičio), "Parsivedžiau merguželę lepūną" (M. Petrusko), "Beauštanti aušrelė" (St. Šimkaus), "Vai, lazdynai" (V. K. Banaičio), "Basisėjau žalią rūtą" (J. Neimonto), "Laikas namo, broleliai" (St. Šimkaus), "Jūreivių maršas" (S. Paulausko) ir "Vai, žydek, žydek" (St. Šimkaus). Publika dainas palydėjo gausiais plojimais ir net išprašė pakartoti, nors choristai buvo jau pavargę.

Tenka tik pasidžiaugti, kad DAINOS Ansamblis nesustoja ir nepailsta, bet nuolat dirba ir tobulinasi, kad lietuviškos dainos menas kuo tobuliausiai būtų

perduodamas klausytojams, ištroškusiems savo tutinio meno. Tai yra didelis choro dirigento Andriaus Kuprevičiaus ir Ansamblio vadovo A. Petravičiaus nuopelnas. — Stv.

● Dr. J. MIKELIONIS, kuris gyvena pas savo giminės St. ir P. Miliauskus, c. Paraguay 778, Avellaneda, kol dar neturi paskyrimo, mielai aplanko sergančius lietuvius. Daugelis lietuvių taip pat ateina pas jį pasitarti įvairiais sveikatos reikalais.

● Muz. Vaclovą Rymavičių jo Vardo Dienos proga rugsėjo 28 d. pasveikino Lietuvių parapijos vadovybė, Šv. Cecilijos choras, Lietuvių Išlaisvinti Centras. Jaunimo Draugija ir Radio Vandalėlės "Lietuvos Aidai" vadovybė.

● Šv. Cecilijos choro pagamintų plokštelių galima gauti visuomet pas p. B. Blumbergą, Mendoza 2220, Avellaneda (šalia Aušros Vartų bažnyčios) ir pas Ver. Jakubkienę, pasaje Indio 2076, Avellaneda.

● Marijampolietis Henrikas Butkeiraitis, gyv. Nuñez 6066, Villa Urquiza, turi jau kuris laikas precizinių ir chirurginių įrankių gamybos dirbtuvę. Kadangi jo išdirbiniai turi didelį pareikalavimą dėl savo geros gamybos, tai dirbtuvė daro žymią pažangą.

● Vincas Bagdanavičius, c. Albarellos 2781, V. Urquiza, Bs. Aires, turi smulkių prekių ir valgomųjų dalykų parduotuvę, kurioje visada yra geri ir švieži maisto produktai. Tuo džiaugiasi apylinkės gyventojai, ypač mūsų tautiečiai.

● Elena Babonytė-Pupelienė, lietuvių Tautos Dainiū Maironio gimnaitė, gyv. Victor Manuel 1188, Caseros, už prel. J. Mačiūlio-Maironio 20-ties metų mirties proga ir jo sesers Katarinos Mačiūlytės-Lipčuvienės velės užprašė šv. Mišias Aušros Vartų bažnyčioje.

● Dr. Germinal Rodriguez, Medicinos fakulteto profesorius, gyv. Tucuman 1772, Bs. Aires, 1932 m. yra lankęsis Lietuvoje ir dabar savo pacientams lietuviams sakosi, kad Lietuva buvo tikrai kultūringas kraštas ir jam palikęs gražų įspūdį. Nors šiaip ligonių jis gana mažai teprima, bet lietuvius laiko sau artimais ir, telefonu užsiskaičius, mielai priima (35-2447).

● Žinomoji mūsų smuikininkė Elena Kuprevičiūtė šiomis dienomis išvyko koncertuoti į Entre Rios provinciją, kur duos keletą smuiko koncertų įvairiuose miestuose. Koncertais susidomėjimas didelis.

● Lietuvos Vyčių Sąjunga rugsėjo 28 d. surengė pavasario ekskursiją į savo vasarvietę prie Monte Grande. Didelis būrys lietuviško jaunimo prie asados linksmai praleido gražią pavasario dieną.

● Kun. P. Baltrumas, kuris kapelionauja vienoje seserų vedamoje mokykloje Balcarceje, spalio 5 d. atvyksta į Bs. Aires. Apstos pas TT. Marijonus Avellanedoje. Po to vyks į Eva Perón miestą metinėms rekolekcijoms.

● Rugsėjo 28 d. p. p. O. ir J. Paspirgėlių namuose, Wilde, buvo surengta jauki vakariėnė žinomam skautų veikėjui Vaclovui Svederskiui jo Vardo Dienos proga. Vardavininką pasveikinti buvo atvykę p. p. Vedegiai, p. p. Kaireliai, p. p. Valantinai, "Laiko" redaktoriai ir kt.

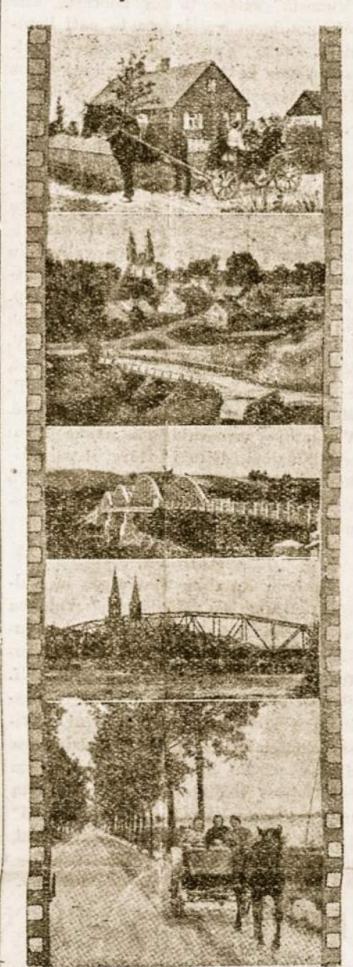
A. A. BR. ZALIO LAIDOTUVĖMS AUKOS

Broniaus Zalio, mirusio rugsėjo 11 d., laidotuvėms ir gedulingoms Mišioms jo draugų L. Avulio ir A. Adomaičio rūpesčiu buvo surinkta \$ 523.— Aukoję šie asmenys: po \$ 20: L. Avulis ir J. Skikas; \$ 15: A. Artmonas; po \$ 10: A. Naujokas, A. Masiulis, A. Marenholcas, J. Sadauskas, A. Adomaitis, A. Baltrimaitis, A. Ivoškaitė, A. Ciplys, F. Šimkevičius, C. Stankūnavičius, S. Klenow,

Nauji "Laiko" rėmėjai

Steigiamajai Spauštuvei ir "LAIKUI" paremti aukojo šie Nauji Rėmėjai: \$ 150: A. Plukas; po \$ 100: J. ir M. Bendorinai, T. Daukas, A. Jonaitienė ir J. Pagureckis; \$ 70: E. Bražėnaitė; po \$ 50: E. Leimontas ir O. Šeškytė; \$ 35: J. Rimšėlienė; po \$ 30: J. Ambrutis ir A. Jurgelevičius; po \$ 20: K. Bražėnas, V. Diminskis, S. Janulis, V. Suvaizytė, D. Žlabys ir S. Žvirblis; po \$ 10: E. Baniėnė, K. Laučius, V. Menčiūnas, J. Šiušis ir A. Zukauskas; po \$ 5: J. Janskas ir I. Reksienė. Visiems paminėtiems ir nepaminėtiems Gerbiamiems "LAIKO" Rėmėjams Redakcija ir Administracija taria nuširdų lietuvišką ačiū.

Tėvynės Takeliais

Kartais mes jaučiame savo širdies gilumoje Tėvynės ilgės, kurio nei ašaros nenuramina.

Tėvynės prisiminimai sustiprina mūsų dvasią ir ramina sunkiose valandose.

Šiandien tikrąją Lietuvą mes galime pamatyti tik per lietuvišką spalvotą filmą. Čia kiekvienas takelis, kiekvienas upelis ir medelis mums kalba kaip motina ir širdį ir protą. O tarp plačių lietuviškų laukų, skaidriųjų ežerų, banguojančių rugių laukų ir skambių sesučių dainų mes viską užmiršime ir jaunyste iš naujo pagyvensime...

Karių maršai ir pažanga žydyntys miestai mus sustiprins ir paskatins uoliau kovoti už Lietuvos laisvę.

Filmas rodytas spalio 26 d. 17 (5) val., sekmadienį, J. Gilvydžio Skr. K. T. "VYTIS", Brasil 835, Avellaneda. Dalyvausime visi, nes kažin ar kitą kartą turėsime progos pamatyti!

O. Ožinskienė, J. Maslavecikas, Z. Jauskas, A. Varškyš, L. Šiaulyš, O. Deveikienė, B. Anslauskas, K. Arasimavičius, J. Martuševičius, J. Zubrickas, V. Jusaitis, A. Sliukas, V. Stankus, A. Petravičius, K. Kaminskas, V. Dijokas, P. Budenas, inž. J. Ramanauskas, E. Ryliškis, K. Gelbūdas, Streimer ir J. Daugirdas; po \$ 5: K. Viečas, E. Ščepelevičius, S. Stanaitis, D. Šabūnaitė, J. Jankovskis, J. Norkus, M. Povilaitis, B. Žemaitis, V. Norkus, K. Černiauskas, M. Stašaitienė, J. Surkevičienė, E. Noreikienė, V. Lesniauskas, J. Gasiūnas, E. Bunimas, H. Urbonas, J. Šnokas, K. Pranauskas, P. Jurelė, S. Metrikis, J. Semūnas, V. Veselauškas, A. Lukšas, J. Ališauskas, S. Petrusevičius, A. Jakimovskis; \$ 3: J. Dultis.

PADEKA

Visiems geraširdžiams lietuviams, kurie, suprasdami mano šeimos sunkią padėtį, suteikė paramą, ir visiems aukų rinkėjams bei mano vyrą ligoje lankiusiems palydėjusiems ir kapines reikiu nuosirdžią padėką. Albina Pervazienė.

LAIKAS

"EL TIEMPO" Semanario Lietuano

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 4289
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 4015

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 381833
Redaguoja Red. Kolegija. Redaktorius Pranas Garšva. — Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožūra, nesunaudoti — grąžinami tik autoriams prašant.
KAINA: Argentinoje metams \$ 30.—, pusmečiui \$ 17.—, vienas nr. \$ 1.50. Urugvajuje met. 5 Urugv. pezai. Kitur — met. 3 doleriai. Oro paštas met. 3 dol.

1-a Quincena de Octubre, 1952 V METAI — Nr. 76

Šeimose

NAUJA LIETUVISKA SEIMA

Rugsėjo 21 d., 10.30 val., per lietuviškąją sumą, Aušros Vartų bažnyčioje buvo sutuokti Elzė Kairytė ir Stasys Čekauskas. Sutuoktųjų apeigas atliko kun. dr. K. Černiauskas, progai pritaikytą pamokslą pasakė parapijos kleb. kun. dr. P. Brazys. Palydovais svotais buvo jaunosios tėvelis p. Antanas Kairys ir jaunojo sesė tilda Čekauskaitė. Gražiai išstoje bažnyčioje per iškilmingą sąsoką ir per visas mišias giedojo šv. Cecilijos choras, vadovaujamas muz. V. Rymavičiaus. Jaunavedžių bei jų tėvelių artimųjų buvo gausus būrys susirinkęs bažnyčioje. Abu jaunieji yra uolūs V. Lugačio lietuviams ir gražiai kalba savo tėvų kalba.

Vestuvių pietūs buvo jaunosios tėvų p. p. Onos Sabutytės ir Antano Kairių namuose Villa Lugano. Pietuose dalyvavo jaunojo tėvai p. p. Sofija Bučinskaitė ir Viktoras Čekauskai bei abiejų jaunavedžių kiti artimieji giminės, kurie linkėjo geriausios kloties, sukūrus lietuvišką šeimą. Vakare vestuvių puota įvyko Lietuvių Klube, kur dalyvavo apie 150 svečių. Povestuvinę kelionę jaunieji E. ir St. Čekauskai padarė į San Carlos de Bariloche. Tenka palinkėti jaunavedžiams laimingo šeimyninio gyvenimo.

LIETUVISKOS VESTUVĖS

Aušros Vartų šventovėje rugsėjo 27 d. pagal visas lietuviškas tradicijas susituokė žinomi Argentinos Lietuvių skautų veikėjai ir ansambliciai Elena Masulytė ir Vytautas Namikas. Prie altoriaus juos lydėjo svotai L. Petravičienė ir gen. T. Daukantas ir dar devynios poros tautiškais drabužiais pasipuošusių ansamblicijų. Liet. Tautinio Meno Ansamblio "Daina" giedoję Veni Creator, c santuokos metu p. A. Noreikienė pagiedojo solo Ave Maria. Moterystę palaimino kun. dr. P. Brazys, pasveikindamas ir palinkėdamas visuomet likti tikrais lietuviams, dirbančiais savo tautos atečiai.

Po sutuoktųjų apeigų vestuvių vaišės buvo Lietuvių Salėje, kur susirinko jaunavedžių giminės ir visos Dainos Ansamblio kolektyvas su savo vadovais pian. Andr. Kuprevičium ir Al. Petravičium. Prie gausių vaišių skambėjo lietuviškos dainos ir buvo šokami lietuviški šokiai. Vaišių metu Skautų vadas V. Lesniauskas pravedė "drulius" su specialiai jauniesiems paruoštais linkėjimais, linksmai visus nutiekusiais.

Abu jaunieji yra kolonijai žinomi veikėjai ir abu atvykę iš tremties. Jaunosios tėvai Dr. Stefa Paalksnytė ir Dr. Antanas Masulius turi su dviem dalininkais stiklo apdirbimo fabriką, o jaunojo tėvai šiuo metu gyvena S. Amerikoje. Jaunavedžiai yra uolūs skautai ir Ansamblio šokėjai bei choristai, o Vyt. Namikas vadovauja nuo pat pradžios Tautinių Šokių grupei. Tenka palinkėti naujai lietuviškai šeimai laimingo gyvenimo ir visuomet likti tokiais pat uoliais lietuviškos dainos ir lietuviško šokio puoselėtojais, kaip iki šiol yra buvę, ir taip pat ir toliau darbuotis skleidžiant skautiškas idėjas.

Rugsėjo 27 d. Ona Doškiūtė ištėkėjo už Francisco Guillermo Jochler. Sutuoktūvės buvo Cristo Rey bažnyčioje, V. Pueyrredón, o gražios vestuvių vaišės įvyko San Francisco salėje, Mendoza 5030, Bs. Aires mieste. Jaunosios tėveliai gyvena Villa Pueyrredón, calle Albarellos 2823. Naujai šeimai linkėtina gražios ateities.

PADEKA

Elzei E. Kairytei ir Stasiui Čekauskui sukūrus naują lietuvišką šeimą, jų tėvai ir patys jaunavedžiai reikią gilią padėką Tėvams Marijonams, ypatingai kun. dr. K. Černiauskui, už suteiktą iškilmingos santuokos sumos metu lietuvių bažnyčioje, Seselės Kazimierietėms už bažnyčios papuošimą, muz. V. Rymavičiui ir šv. Cecilijos chorui už giedojimą sutuoktūvių metu, Lietuvių Ansamblio vadovybei už puošnaus vestuvių baltaus suruošimą, vestuvių dalyviams už brangias dovanas ir visiems mus pasveikintiems šios naujos lietuviškos šeimos sukūrimo proga.

Kairiai ir Čekauskai.

PAKRIKŠTYTI LIETUVIŲ BAŽNYČIOJE

Karolis Henrikas Tamoliūnas, Antaninos Laurinavičiūtė ir Petro Tamoliūnų sūnus, rugsėjo 21 d. buvo pakrikštytas Aušros Vartų bažnyčioje. Krikšto tėvais buvo Aldona Josefa Liekytė de Raimundo ir Angel A. Raimundo.

Marija M. Raimundo, Aldonos Josefos Liekytės de Raimundo ir Angel A. aimundo dukte, pakrikštyta Aušros Vartų šventovėje rugsėjo 21 d. Krikšto tėvais buvo Marija Tamoliūnaitė ir Juozas Liekis.

● Angelė Dultienė, gyv. La Rioja 2063, Avellaneda, rugsėjo 19 d. nežinomo automobilio buvo gana sunkiai sužeista. Jai sulaužyta ranka ir sužalota koja. Ranką sugipsavus ir gydytojų prižiūrima, pamažu sveiksta savo namuose.

● Osvaldas Zebrauskas, Vyčių Sąjungos narys, rugsėjo 20 d. buvo labai sunkiai sužeistas. Jam važiuojant dviračiu, keleivinis autobusas jį parrenkė ant žemės ir sunkiai sužalojo galvą. Paguldytas Eva Perón ligoninėje, Lanus mieste kelias dienas išbuvo be sąmonės. Dabar jau yra smanaž atgavęs ir labai pamažu taisosi. Jo tėvai gyvena Lanus mieste.

● Broniui Žemaičiui Eva Perón ligoninėje, Lanus, padaryta rugsėjo 24 d. apendicito operacija. Operacija pavyko gerai, ir ligonis taisosi.

● Bernardas Simanauškas jau kuris laikas serga. Gydosį savo namuose Lanus. Paskutiniu metu jau pradėjo po truputį sveikti.

● Alfonsas Buėmys kuris laikas sirguliuoja ir gydosį, gydytojų ir žmonos prižiūrimas, savo namuose.

● Alfonsas Grigaliūnas, kuris gyvena Brasil 2450, Val. Alsina, nuo rugsėjo 2 d. serga paralyžium ir paguldytas Eva Peron ligoninėje, 3 aukštas, pab. 15 A. Grigaliūnas yra kilęs iš Tverėčiaus miestelio, Švenčionių apskr., dirbo pas gen. Pistorinį. Pažįstami prašomi ligonį aplankyti.

● Jurgiui Datieniui Ramos Mejia ligoninėje rugsėjo 25 d. padaryta gana sunki vidaus operacija. Ligonis po operacijos jau pradeda sveikti.

● Katalina Brakauskienė, Sargento Cabral ir 9 de Noviembre gatvių kampas, Llavallol, važiuodama į fabriką, susilaužė koją ir jau šeši mėnesiai serga savo namuose.

● Bronė Dubiniauskienė, kuri gyvena Recreo 185, Llavallol, jau du metai serga reumatizmu ir, artimųjų draugų bei pažįstamų lankoma, gydosį savo namuose.

● Vincas Mieliauskas daugiau kaip 3 metai serga stipriu reumatizmu ir gulį savo namuose, Gibson 429, Llavallol.

Krautuvė "NARUSIS"

Maisto produktai, gėrimai ir smulkios prekės; c. Unanue 6360, Villa Lugano. Sav. V. NARUSEVIČIUS.

Imprenta, Dorrego 1102. T. E. 54-4644. Bs. Aires

Argentinos Lietuvių Bendruomenė,

savo 2-ju metų sukakties proga, š. m. spalio 19 d., 5.30 val. p. p., sekmadienį, Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda, rengia

Bidelį Minėjimą — Vakara

Programoje kalbos, DAINOS Ansamblio koncertas ir tautiniai šokiai, Lietuvių Centro vaikų grupės tautiniai šokiai ir kt.

Po programos — pasilinksminimas.

Visi lietuviams, kuriems svarbus yra lietuvišybės išlaikymas, kviečiami dalyvauti.

Spalio 12 d., 5.30 val., sekmadienį, Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda, Moterų ir Mergaičių Dr. ja "BIRUTĖ" rengia Vakara su Vaidinimu. Bus suvaidintas nepaprastai gražus vaidinimas ir kitos įvairenybės. Po programos šeimyniškas pasilinksminimas.